

BẢN ĐỒ HỌC TẬP VÀ PHÁT TRIỂN

BÁO CÁO RIÊNG CỦA
NGUYỄN MINH AN

Ngày sinh 17/04/2009

DÀNH CHO HỌC SINH TRUNG HỌC

THAYTRO.VN

THÔNG TIN KHÁCH HÀNG

Họ và tên NGUYỄN MINH AN

Ngày sinh 17/04/2009

Tuổi 17

Số chủ đạo 5 – Người khám phá

Ngày lập báo cáo 15/10/2026

Bản báo cáo này là của riêng bạn

Mọi con số trong đây được tính từ họ tên và ngày sinh của chính bạn. Hai người khác nhau sẽ ra hai bản khác nhau, nên đừng so sánh bản của mình với bản của người khác.

Đọc thế nào cho đúng

Thần số học là công cụ tham khảo để hiểu bản thân, không phải lời tiên tri và không thay thế đánh giá của thầy cô, bác sĩ hay chuyên gia. Hãy đọc như đọc một tấm bản đồ: nó chỉ đường, còn đi hay không là ở bạn.

TỔNG QUAN BÀI BÁO CÁO

PHẦN I: MỞ ĐẦU

Thông tin khách hàng	02
Tổng quan bài báo cáo	03
Thư ngỏ	04
Pythagoras và thần số học	05
Tổng hợp các con số của bạn	06

PHẦN II: CÁC CON SỐ CỦA BẠN

Con số chủ đạo đường đời	07
Năng lực tự nhiên sẵn có	10
Năng lực bên trong	11
Năng lực thể hiện ra bên ngoài	12
Chỉ số trưởng thành	13
Con số khả năng của mình	14
Chỉ số phản hồi tiềm thức	15
Chỉ số điểm bảo mật	16
Chỉ số thái độ	17
Nợ bài học	18
Chỉ số năng lực vượt trội	21
Năm cá nhân	22
Chu kỳ vòng đời	25
Giai đoạn đỉnh cao đời người	27
Giai đoạn thử thách	29
Biểu đồ tên và biểu đồ ngày sinh	31
Các mũi tên trên biểu đồ	32

PHẦN III: CHIỀU SÂU

Học gì cho mười năm tới	33
-------------------------	----

Cách học hợp với em	34
Khi việc học thấy nặng	35
Dành cho cha mẹ và thầy cô	36
 PHẦN IV: CÔNG CỤ CHUYỂN HÓA	
Bảy nguyên lý của sự thay đổi	37
Ba công cụ dùng được ngay	38
Bộ câu hỏi hiểu mình	39
Bốn giai đoạn của việc học	40
Lộ trình 12 tuần	41
 PHẦN V: KẾT LUẬN	
Lời cảm ơn	42

THƯ NGỎ

Gửi em AN thân mến,

Cuốn sách nhỏ này được dựng riêng từ họ tên và ngày sinh của em. Không có bản thứ hai giống hệt, vì không có hai người nào giống hệt nhau.

Trước khi đọc tiếp, có một điều quan trọng em cần biết: những con số trong đây KHÔNG quyết định em sẽ trở thành người thế nào. Chúng không nói em giỏi hay dốt, không nói em sẽ thành công hay thất bại. Ai nói với em như vậy là họ đang hiểu sai.

Vậy nó dùng để làm gì? Nó giống như một bản mô tả về cách em vận hành: em học vào nhất theo kiểu nào, chỗ nào em mạnh sẵn, chỗ nào em phải cố hơn bạn khác một chút. Biết được những điều đó, em đỡ mất thời gian đi đường vòng.

Nếu đọc thấy có đoạn chưa giống mình, em cứ bỏ qua. Em là người hiểu em nhất, không phải cuốn sách này. Và nếu có đoạn làm em suy nghĩ, hãy mang nó đi nói chuyện với bố mẹ hoặc thầy cô – những cuộc trò chuyện ấy mới là phần giá trị nhất.

Chúc em học vui và hiểu mình thêm một chút sau khi đọc xong.

Chúc bạn đọc được điều gì đó hữu ích, và chúc bạn một hành trình bình an.

Đội ngũ RON SOHO · THAYTRO.VN

PYTHAGORAS VÀ THẦN SỐ HỌC

Pythagoras (khoảng 570–495 trước Công nguyên) là nhà toán học và triết gia Hy Lạp, người mà ai học hình học cũng biết qua định lý mang tên ông. Điều ít người biết là ngoài toán, ông còn lập ra cả một trường phái triết học ở Croton, miền nam nước Ý.

Niềm tin trung tâm của trường phái ấy là: mọi thứ trong vũ trụ đều có thể quy về con số, và con số không chỉ để đếm mà còn mang tính chất riêng. Từ đó hình thành cách gán cho mỗi con số từ 1 đến 9 một nhóm phẩm chất, rồi dùng chúng để soi chiếu con người.

CÁCH ĐỌC CUỐN BÁO CÁO NÀY

- Mỗi chữ cái trong tên bạn ứng với một con số từ 1 đến 9; ngày tháng năm sinh cũng vậy.
- Cộng và rút gọn theo từng cách khác nhau sẽ cho ra các chỉ số khác nhau, mỗi chỉ số soi một khía cạnh.
- Riêng 11, 22 và 33 được giữ nguyên không rút gọn – đó là các số bậc thầy, mang năng lượng mạnh hơn và cũng khó mang hơn.
- Không có con số nào tốt hơn con số nào. Mỗi số đều có mặt sáng và mặt tối; sống ở mặt nào là lựa chọn của bạn.

Một lưu ý thành thật: thần số học không phải khoa học thực nghiệm và không có bằng chứng khoa học cho khả năng tiên đoán của nó. Giá trị thật của nó nằm ở chỗ làm cái cớ để bạn ngồi xuống nhìn lại mình một cách có hệ thống. Hãy dùng nó như một tấm gương, không phải như một lời phán.

TỔNG HỢP CÁC CON SỐ CỦA BẠN

Khách hàng: NGUYỄN MINH AN

1. Con số chủ đạo đường đời	5					
2. Năng lực tự nhiên sẵn có	1					
3. Năng lực bên trong	9					
4. Năng lực thể hiện ra bên ngoài	1					
5. Chỉ số trưởng thành	6					
6. Con số khả năng của mình	17					
7. Chỉ số phản hồi tiềm thức	7					
8. Chỉ số điểm bảo mật	3					
9. Chỉ số thái độ	A					
10. Nợ bài học	2,6					
11. Chỉ số năng lực vượt trội	5,7					
12. Năm cá nhân	2026	2027	2028	2029	2030	
	22	5	6	7	8	
13. Tháng cá nhân					10/2026	
					5	
14. Chu kỳ vòng đời			0-31	32-58	59+	
			4	8	11	
15. Các giai đoạn đỉnh cao			0-31	32-40	41-49	50+
			3	1	4	6

16. Các giai đoạn thử thách

2040	2049	2058	2067
4	6	2	2

CON SỐ CHỦ ĐẠO ĐƯỜNG ĐỜI

CON SỐ CHỦ ĐẠO ĐƯỜNG ĐỜI LÀ GÌ?

Đây là con số quan trọng nhất trong cả bản đồ. Nó được tính từ trọn vẹn ngày tháng năm sinh, nên nó nói về cái nền mà bạn mang theo từ lúc chào đời: cách bạn phản ứng trước việc khó, thứ khiến bạn thấy sống đúng với mình, và bài học quay lại nhiều lần trong đời bạn.

Cần hiểu cho đúng: con số đường đời không định đoạt bạn sẽ thành hay bại. Nó mô tả một xu hướng. Hai người cùng số đường đời có thể đi hai cuộc đời rất khác nhau, vì cùng một năng lượng có mặt sáng và mặt tối, và chọn sống ở mặt nào là việc của mỗi người.

Nếu đọc phần dưới mà thấy có điểm chưa giống mình, đừng vội gạt đi. Có những nét là bạn đang có, có những nét chỉ hiện ra khi bạn đã đi qua đủ trải nghiệm. Hãy đọc như đọc một tấm bản đồ, không phải một lời phán.

5

Số 5 – Người khám phá

Người xê dịch – sống bằng trải nghiệm và sự đổi thay

Tự do · Linh hoạt · Tò mò

CHÂN DUNG CỦA BẠN

Người số 5 sinh ra để trải nghiệm. Nhu cầu tự do ở bạn mạnh ngang nhu cầu an toàn ở người số 4 – không phải vì bạn vô trách nhiệm, mà vì bị khóa vào một chỗ làm bạn ngộp thật sự.

Bạn thích nghi nhanh hơn hầu hết mọi người. Đổi môi trường, đổi nghề, đổi vai – bạn vào nhịp trong khi người khác còn đang choáng. Trong một thời đại mọi thứ thay đổi liên tục, đây là lợi thế rất lớn.

Bài học của đời bạn nằm ở chữ ở lại. Nhiều cơ hội của người số 5 chết yểu không phải vì chọn sai, mà vì bạn bỏ đi trước khi nó kịp chín. Tự do thật không phải là luôn được đi, mà là có đủ bản lĩnh để ở lại khi cần.

MẶT TÍCH CỰC

- Bạn học nhanh và làm được nhiều việc cùng lúc.
- Bạn bắt chuyện được với đủ loại người, từ mọi tầng lớp.

- Bạn nhìn ra cơ hội sớm, nhất là cơ hội nằm giữa hai lĩnh vực.
- Bạn giữ được tinh thần trẻ trung lâu hơn bạn bè cùng lứa.
- Bạn xoay sở giỏi trong khủng hoảng, hiếm khi bị dồn vào đường cùng.
- Vốn sống rộng của bạn là tài sản thật, không phải chuyện chơi.

ĐIỀU CẦN LƯU Ý

- Bạn cả thèm chóng chán, và nhiều việc dở dang là cái giá của điều đó.
- Bạn dễ bị cám dỗ hơn người khác – tiêu pha, ăn uống, và những thứ gây nghiện.
- Bạn ngại cam kết dài hạn, cả trong công việc lẫn trong tình cảm.
- Bạn quyết nhanh quá, đôi khi trước khi đủ thông tin.
- Bạn thiếu kiên nhẫn với quy trình, hay tìm đường tắt rồi mất nhiều hơn.

GIẢI PHÁP CHO BẠN

- Cam kết một việc đủ lâu để thấy kết quả, tối thiểu một năm.
- Tự tạo cái mới bên trong việc cũ thay vì bỏ đi tìm việc khác.
- Giữ một khoản dự phòng, vì cuộc sống của bạn vốn nhiều biến động.
- Cẩn thận với những thứ gây nghiện; số 5 nhạy với cám dỗ hơn người khác.
- Trước khi bỏ việc gì, viết ra ba lý do ở lại.

TRONG QUAN HỆ VỚI BẠN BÈ VÀ GIA ĐÌNH

Bạn cần một người cho bạn không gian và cùng bạn đi, chứ không giữ bạn lại. Điều cần tập: hiểu rằng cam kết không phải cái lồng; một mối quan hệ sâu cho bạn tự do nhiều hơn là nhiều mối quan hệ nông.

HƯỚNG NGHỀ HỢP VỚI EM SAU NÀY

Du lịch, kinh doanh quốc tế, truyền thông, công nghệ, bán hàng, báo chí, vận tải, sự kiện, nghề tự do.

Danh sách nghề ở trên là gợi ý về kiểu công việc hợp với năng lượng của bạn, không phải giới hạn. Nhiều người thành công ở nghề không có trong danh sách này – điều quan trọng là cách bạn làm nghề, chứ không phải tên nghề.

NĂNG LỰC TỰ NHIÊN SẴN CÓ

NĂNG LỰC TỰ NHIÊN SẴN CÓ LÀ GÌ?

Con số này tính từ toàn bộ chữ cái trong họ tên đầy đủ của bạn. Nếu đường đời là con đường, thì đây là bộ đồ nghề bạn được trao để đi con đường ấy.

Nó cho biết bạn làm việc gì thì thấy thuận tay, học cái gì thì vào nhanh, và đóng góp kiểu nào thì người khác thấy giá trị rõ nhất. Đây là chỗ nên đầu tư thời gian, vì công sức bỏ ra ở đây sinh lời cao hơn hẳn chỗ khác.

Cùng một năng lực, cường độ mỗi người mỗi khác tùy mức rèn luyện. Năng lực sẵn có chỉ là điểm xuất phát, không phải trần nhà.

1

CON SỐ CỦA BẠN

Bạn được trao khả năng khởi sự: nhìn ra việc cần làm và bắt tay vào trước khi người khác còn đang bàn.

NĂNG LƯỢNG CON SỐ CỦA BẠN

- Bạn làm tốt nhất khi được tự quyết. Giao bạn một việc kèm quyền chọn cách làm, kết quả thường vượt mong đợi.
- Bạn chịu được áp lực của người đi đầu – cái áp lực không ai chỉ đường cho mình.
- Bạn học nhanh bằng cách lao vào làm rồi sửa, chứ không phải đọc hết lý thuyết mới dám thử.
- Điều cần giữ: biết dừng để hỏi. Sức bạn mạnh nhưng không vô hạn, và ôm hết việc là cách nhanh nhất làm bạn kiệt sức.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Năng lực sẵn có hoạt động như một đường dốc: việc nằm đúng năng lực của bạn thì làm xong rồi bạn vẫn còn sức, việc đi ngược nó thì làm một giờ đã cạn. Nhiều người chọn nghề theo mức lương hoặc theo kỳ vọng của gia đình rồi mười năm sau mới nhận ra mình đã leo dốc ngược suốt quãng đường đó. Không phải họ kém – họ chỉ tiêu gấp đôi năng lượng cho cùng một kết quả.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Làm xong một ngày bình thường mà kiệt sức như vừa chạy việc nặng
- Thấy ghen tị với người làm nghề khác nhiều hơn mức bình thường
- Giỏi việc đang làm nhưng không thấy chút tự hào nào về nó
- Né những việc đúng sở trường vì sợ bị kỳ vọng nhiều hơn

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Việc nào tôi làm mà quên cả thời gian?
- Người ta hay nhờ tôi giúp việc gì nhất? Đó thường là tín hiệu của năng lực thật.
- Nếu thu nhập như nhau, tôi sẽ chọn làm gì?
- Trong công việc hiện tại, phần nào đúng năng lực tôi và phần nào đang bào mòn tôi?

BÀI THỰC HÀNH

Trong hai tuần, cuối mỗi ngày chấm công việc hôm đó theo hai cột: việc nào làm xong thấy còn sức, việc nào làm xong thấy cạn. Sau mười bốn ngày, mẫu hình hiện ra rất rõ. Rồi tìm cách tăng tỷ lệ cột thứ nhất lên mười phần trăm – không cần đổi nghề, chỉ cần đổi cơ cấu công việc.

NĂNG LỰC BÊN TRONG

NĂNG LỰC BÊN TRONG LÀ GÌ?

Con số này tính từ các nguyên âm trong tên bạn – phần âm thanh nằm sâu bên trong một cái tên. Nó nói về động cơ thật sự của bạn: điều gì khiến bạn chịu làm dù không ai nhìn, và điều gì khiến bạn thấy trống rỗng dù bên ngoài đang rất ổn.

Nhiều người sống cả đời mà chưa gọi tên được thứ này. Họ đạt mục tiêu rồi vẫn thấy thiếu, vì mục tiêu đó là của người khác đặt cho họ. Hiểu con số bên trong giúp bạn phân biệt được đâu là điều mình thật sự muốn, đâu là điều mình tưởng là muốn.

Phần này thường ít lộ ra ngoài. Người thân lâu năm có khi vẫn chưa biết. Nhưng chính nó quyết định bạn có thấy cuộc đời mình đáng sống hay không.

9

CON SỐ CỦA BẠN

Sâu bên trong, điều bạn khao khát là góp phần làm điều gì đó tốt hơn cho nhiều người.

NĂNG LƯỢNG CON SỐ CỦA BẠN

- Bạn thấy trống rỗng khi việc mình làm chỉ phục vụ mỗi mình, dù việc đó kiếm ra tiền.
- Bạn dễ xúc động trước nỗi khổ của người xa lạ.
- Bạn muốn để lại một cái gì đó, không chỉ sống qua ngày.
- Hỏi mình: mình có đang bỏ bê chính mình nhân danh việc lo cho người khác không?

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Động cơ bên trong là thứ duy nhất còn chạy khi không ai nhìn và không ai thưởng. Phần lớn sự chán nản kéo dài trong công việc không đến từ việc khó hay lương thấp, mà đến từ chỗ việc đó không nuôi được cái phần bên trong này. Người ta gọi đó là mất lửa; thực chất là bạn đang chạy bằng động cơ của người khác.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Đạt mục tiêu rồi mà không thấy vui, chỉ thấy nhẹ người

- Thành công bên ngoài nhưng bên trong trống rỗng
- Làm nhiều việc tốt mà không việc nào thấy là của mình
- Hay tự hỏi 'rốt cuộc mình làm tất cả những thứ này để làm gì'

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Điều gì tôi vẫn làm dù không ai biết và không ai trả công?
- Lần gần nhất tôi thấy mình sống trọn vẹn là khi nào, và lúc đó tôi đang làm gì?
- Mục tiêu tôi đang theo đuổi là của tôi, hay là của bố mẹ, của vợ chồng, của bạn bè?
- Nếu chỉ còn năm năm, tôi có vẫn làm việc đang làm không?

BÀI THỰC HÀNH

Viết ra ba khoảnh khắc trong đời bạn thấy sống trọn vẹn nhất. Đừng chọn theo mức thành công, chọn theo cảm giác. Rồi tìm điểm chung giữa ba khoảnh khắc ấy – điểm chung đó chính là động cơ bên trong của bạn, nói bằng ngôn ngữ của chính đời bạn thay vì ngôn ngữ của con số.

NĂNG LỰC THỂ HIỆN RA BÊN NGOÀI

NĂNG LỰC THỂ HIỆN RA BÊN NGOÀI LÀ GÌ?

Con số này tính từ các phụ âm trong tên bạn. Nó là ấn tượng đầu tiên người lạ nhận được: dáng vẻ, cách bạn bước vào một căn phòng, cái cảm giác người ta có về bạn trước khi kịp hiểu bạn.

Đây là lớp vỏ bạn đưa ra, và nó không phải lúc nào cũng trùng với con người bên trong. Khoảng cách giữa hai lớp ấy không có gì sai – ai cũng có. Nhưng biết khoảng cách của mình rộng hẹp thế nào thì bạn chủ động hơn nhiều trong giao tiếp.

Nếu bạn hay bị hiểu nhầm, phần lớn lý do nằm ở đây: người ta đang đọc lớp vỏ và tưởng đó là toàn bộ bạn.

1

CON SỐ CỦA BẠN

Người lạ thấy bạn là người có chủ kiến và biết mình muốn gì.

NĂNG LƯỢNG CON SỐ CỦA BẠN

- Bạn bước vào phòng với dáng vẻ chắc chắn; người ta mặc định bạn là người quyết định.
- Bạn nói ngắn và đi thẳng vấn đề, nên dễ được tin là người làm được việc.
- Mặt trái: có người thấy bạn hơi lạnh hoặc khó gần trước khi kịp hiểu bạn.
- Mẹo nhỏ: thêm một câu hỏi thăm ở đầu cuộc nói chuyện là đủ làm mềm ấn tượng ấy.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Người ta đánh giá bạn trong vài giây đầu bằng những tín hiệu bạn không chủ ý phát ra: dáng đi, tốc độ nói, cách bạn xử lý khoảng lặng. Đánh giá ấy hình thành trước khi họ kịp hiểu bạn, và nó định khung mọi thứ xảy ra sau đó. Hiểu lớp vỏ của mình không phải để diễn, mà để thu hẹp khoảng cách giữa điều bạn muốn truyền đi và điều người ta thật sự nhận được.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Hay bị hiểu nhầm về động cơ của mình

- Người mới gặp thường có ấn tượng sai lệch về bạn
- Phải mất rất lâu người khác mới hiểu con người thật của bạn
- Thấy mệt vì phải giữ một hình ảnh nào đó

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Người mới gặp thường nghĩ gì về tôi? Điều đó cách con người thật của tôi bao xa?
- Tôi đang giữ lớp vỏ nào, và nó bảo vệ tôi khỏi điều gì?
- Điều gì ở tôi hay bị hiểu nhầm nhất?
- Nếu bớt một lớp phòng vệ, tôi sợ chuyện gì xảy ra?

BÀI THỰC HÀNH

Hỏi ba người ở ba nhóm khác nhau – một người nhà, một đồng nghiệp, một người mới quen – cùng một câu: 'Lần đầu gặp tôi, bạn nghĩ tôi là người thế nào?'. Nghe mà không giải thích, không đính chính. Ba câu trả lời ấy là tấm gương mà bạn không tự soi được.

CHỈ SỐ TRƯỞNG THÀNH

CHỈ SỐ TRƯỞNG THÀNH LÀ GÌ?

Con số này là tổng của đường đời và năng lực tự nhiên – hai nguồn lực chính của bạn hòa lại. Nó mô tả con người bạn đang trở thành ở nửa sau cuộc đời.

Điều đáng chú ý là nó không phát huy ngay từ đầu. Thường phải quanh tuổi 35 đến 45 nó mới bắt đầu rõ, và chạy mạnh nhất từ khoảng 50 trở đi, khi bạn đã đủ va vấp để hiểu mình. Càng lớn tuổi, ảnh hưởng của con số này càng đậm.

Nếu bạn còn trẻ, hãy đọc phần này như đọc một hướng đi. Nếu bạn đã qua tuổi 40, nhiều khả năng bạn đang sống trong nó rồi.

6

CON SỐ CỦA BẠN

Nửa sau cuộc đời đẩy bạn về phía gia đình, cộng đồng và việc chăm lo cho người khác.

NĂNG LƯỢNG CON SỐ CỦA BẠN

- Bạn thường thành người được cả nhà hoặc cả nhóm trông cậy.
- Việc dạy dỗ, kèm cặp lớp sau hợp với bạn giai đoạn này.
- Việc cần tập: giúp mà không làm thay, và nhớ chăm cả sức khỏe mình.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Nửa đầu đời phần lớn chúng ta sống theo kỳ vọng: của gia đình, của trường lớp, của xã hội. Tới khoảng tuổi bốn mươi, nhiều người gặp một quãng chông chênh – thú hay bị gọi là khủng hoảng tuổi trung niên. Thực chất đó là lúc kỳ vọng bên ngoài hết động lực, còn tiếng nói bên trong bắt đầu đủ lớn. Chỉ số trưởng thành mô tả hướng mà tiếng nói ấy đang gọi bạn về.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Thấy chông chênh dù mọi thứ bên ngoài đều ổn
- Muốn thay đổi lớn mà không rõ đổi sang đâu

- Mất hứng thú với những thứ trước đây rất quan trọng
- Hay nhìn lại và tự hỏi 'nếu ngày đó mình chọn khác thì sao'

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Nếu mười năm nữa mọi thứ y như hiện tại, tôi thấy thế nào?
- Phần nào trong tôi đang bị bỏ quên?
- Tôi muốn người khác nhớ gì về mình?
- Có việc gì tôi vẫn hoãn mãi vì nghĩ chưa phải lúc?

BÀI THỰC HÀNH

Viết một lá thư từ bạn của mười năm sau gửi về cho bạn hôm nay. Người đó đã sống đúng với chỉ số trưởng thành của mình. Họ cảm ơn bạn vì điều gì, và họ tiếc vì bạn đã không làm gì? Viết tay, đừng gõ máy, và đừng sửa.

CON SỐ KHẢ NĂNG CỦA MÌNH

CON SỐ KHẢ NĂNG CỦA MÌNH LÀ GÌ?

Đây là ngày trong tháng bạn chào đời, giữ nguyên con số chứ không rút gọn. Mỗi ngày trong tháng mang một sắc thái riêng, và sắc thái đó đi theo bạn như một nét duyên.

Con số này nhỏ hơn đường đời về tầm ảnh hưởng, nhưng nó rất cụ thể. Nó thường là món quà dễ thấy nhất ở bạn – thứ mà bạn bè nhắc tới đầu tiên khi tả về bạn.

17

CON SỐ CỦA BẠN

Sinh ngày 17, bạn có đầu óc kinh doanh cộng với chiều sâu suy nghĩ. Một kết hợp mạnh.

NĂNG LƯỢNG CON SỐ CỦA BẠN

- Con số 17 là nét duyên dễ thấy nhất ở bạn – thứ bạn bè thường nhắc tới đầu tiên khi tả về bạn.
- Đây là món quà có sẵn, không cần rèn mới có. Việc của bạn là nhận ra và dùng nó.
- Khi mệt mỏi hoặc mất phương hướng, quay về với nét này thường giúp bạn tìm lại mình nhanh nhất.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Con số ngày sinh là nét dễ thấy nhất ở bạn – thứ bạn bè nhắc tới đầu tiên khi tả về bạn. Chính vì dễ thấy nên nhiều người coi nó là chuyện đương nhiên và không khai thác. Nhưng đây thường là cánh cửa ngán nhất đi vào thế mạnh của bạn, vì nó đã sẵn có mà không cần rèn.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Coi nhẹ điều mình làm giỏi vì thấy nó quá dễ với mình
- Nghĩ rằng cái gì không vất vả thì không đáng giá
- Đi học thêm những thứ trái sở trường trong khi bỏ phí sở trường sẵn có

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Việc gì tôi làm dễ dàng mà người khác thấy khó?
- Tôi có đang coi thường chính món quà của mình không?
- Nếu phải dạy ai đó một việc ngay bây giờ, tôi dạy được việc gì?

BÀI THỰC HÀNH

Hỏi năm người quen câu này: 'Nếu phải tả tôi bằng một câu, bạn sẽ nói gì?'. Gom năm câu trả lời lại, bạn sẽ thấy một từ hoặc một ý lặp lại. Đó chính là nét dễ thấy nhất của bạn – và nó thường là thứ bạn đã quen tới mức không còn nhìn thấy.

CHỈ SỐ PHẢN HỒI TIỀM THỨC

CHỈ SỐ PHẢN HỒI TIỀM THỨC LÀ GÌ?

Con số này đếm xem trong tên bạn có mặt bao nhiêu con số khác nhau trong chín con số gốc. Càng nhiều, bộ công cụ ứng phó của bạn càng đa dạng.

Nó trả lời một câu hỏi rất thực tế: khi chuyện bất ngờ ập tới mà không kịp suy nghĩ, bạn phản ứng theo kiểu nào? Bình tĩnh xử lý, gọi người giúp, đứng hình, hay lao vào làm cho xong?

Con số thấp không có nghĩa là yếu. Nó chỉ có nghĩa là bạn ứng phó theo một vài cách quen thuộc, và biết trước điều đó thì bạn chuẩn bị được.

7

CON SỐ CỦA BẠN

Bạn ổn định trong khủng hoảng, phân tích nhanh và chọn được phương án hợp lý. Người quanh bạn hay dựa vào bạn lúc rối.

NĂNG LƯỢNG CON SỐ CỦA BẠN

- Trong chín con số gốc, họ tên bạn có mặt 7 con số. Đó là số công cụ ứng phó bạn có sẵn.
- Chỉ số này bộc lộ rõ nhất trong ba mươi giây đầu của một tình huống bất ngờ, khi chưa kịp suy nghĩ.
- Biết trước phản xạ của mình là cách tốt nhất để chuẩn bị cho lúc cần.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Trong ba mươi giây đầu của một tình huống bất ngờ, phần não lo phân tích chưa kịp vào cuộc. Phản ứng lúc đó đến từ các lối mòn đã được cài sẵn qua nhiều năm. Bạn không chọn được phản xạ đầu tiên, nhưng bạn hoàn toàn chọn được phản ứng thứ hai – và khoảng cách giữa hai cái đó là nơi mọi sự trưởng thành xảy ra.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Phản ứng xong rồi mới hối hận, lặp đi lặp lại cùng một kiểu
- Đứng hình trong tình huống khẩn cấp rồi tự trách mình sau đó

- Luôn là người gánh hết khi có biến, tới mức kiệt sức

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Lần gần nhất gặp chuyện bất ngờ, phản xạ đầu tiên của tôi là gì?
- Phản xạ đó giúp tôi hay hại tôi trong tình huống ấy?
- Tôi có thể chèn gì vào giữa phản xạ và hành động – một hơi thở, một câu hỏi, một cuộc gọi?

BÀI THỰC HÀNH

Chuẩn bị trước ba câu cho ba tình huống hay gặp: khi bị chỉ trích, khi kế hoạch đổ, khi ai đó cần bạn gấp. Ví dụ: 'Để tôi suy nghĩ rồi trả lời anh trong hôm nay'. Có sẵn câu trong đầu thì lúc nóng bạn không phải nghĩ – và đó chính là cách chèn một khoảng trống vào giữa phản xạ và hành động.

CHỈ SỐ ĐIỂM BẢO MẬT

CHỈ SỐ ĐIỂM BẢO MẬT LÀ GÌ?

Con số này nói về chỗ dựa bên trong của bạn – thứ còn lại khi mọi thứ bên ngoài đã bị lấy đi. Mất việc, người thân gặp chuyện, kế hoạch đổ vỡ: lúc ấy bạn bám vào đâu để đứng dậy?

Ai cũng có một điểm tựa như vậy, chỉ là ít khi gọi tên nó ra khi đang yên ổn. Biết trước điểm tựa của mình là chuẩn bị cho lúc cần, chứ không phải chờ tới lúc khủng hoảng mới đi tìm.

3

CON SỐ CỦA BẠN

Chỗ dựa của bạn là khả năng xoay chuyển không khí. Dù hoàn cảnh xấu tới đâu, bạn vẫn tìm được lý do để cười và kéo người khác đứng dậy cùng mình.

NĂNG LƯỢNG CON SỐ CỦA BẠN

- Hãy nhận diện chỗ dựa này khi bạn còn đang yên ổn, đừng đợi tới lúc khủng hoảng mới đi tìm.
- Chỗ dựa nào cũng cần được nuôi. Nếu chỗ dựa của bạn là quan hệ thì phải giữ quan hệ; nếu là tiết kiệm thì phải tiết kiệm đều.
- Khi gặp biến cố, quay về đúng chỗ dựa này sẽ nhanh hơn là thử mọi cách cùng lúc.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Ai cũng có một chỗ dựa cuối cùng, nhưng phần lớn chỉ phát hiện ra nó khi đã rơi. Biết trước chỗ dựa của mình có hai cái lợi: bạn nuôi nó khi còn yên ổn, và lúc khủng hoảng bạn chạy thẳng về đó thay vì thử mọi cách cùng lúc rồi cạn sức.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Lo lắng mơ hồ về tương lai mà không gọi tên được
- Không biết mình sẽ bám vào đâu nếu mất việc hoặc mất chỗ dựa hiện tại
- Dồn hết an toàn vào một thứ duy nhất, thường là công việc hoặc một người

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Nếu mất hết thu nhập trong sáu tháng, tôi sẽ xoay xở thế nào?
- Ai là người tôi gọi đầu tiên khi có chuyện lớn? Tôi có đang giữ gìn mối quan hệ đó không?
- Chỗ dựa của tôi hiện giờ có đang được nuôi, hay đang bị bỏ bê?

BÀI THỰC HÀNH

Viết ra ba chỗ dựa của bạn, theo thứ tự: một chỗ dựa về tiền, một chỗ dựa về người, một chỗ dựa bên trong bản thân. Với mỗi cái, viết một việc bạn sẽ làm trong tháng này để nó vững hơn. Ba việc nhỏ, làm trong một tháng – đó là bảo hiểm thật sự.

CHỈ SỐ THÁI ĐỘ

CHỈ SỐ THÁI ĐỘ LÀ GÌ?

Chỉ số này là chữ cái đầu tiên trong tên gọi của bạn – chữ mà người ta gọi bạn hằng ngày. Nó còn được gọi là chữ cái nền tảng.

Nó cho biết thái độ mặc định của bạn với cuộc sống: cách bạn bước vào một việc mới, phản xạ đầu tiên khi gặp khó, và cái giọng chung mà người quanh bạn cảm nhận được.

CON SỐ CỦA BẠN

Bạn vào việc bằng sự chủ động. Thấy việc là làm, ít khi chờ người khác ra hiệu. Mặt cần canh: đôi khi lao vào trước khi hiểu đủ.

NĂNG LƯỢNG CON SỐ CỦA BẠN

- Chữ "A" là chữ cái mở đầu tên gọi của bạn – chữ mà người ta gọi bạn mỗi ngày.
- Thái độ này là phản xạ đầu tiên, không phải toàn bộ con người bạn. Bạn hoàn toàn điều chỉnh được khi cần.
- Để ý phản xạ đầu tiên của mình trong một tuần, bạn sẽ thấy nó lặp lại rõ tới mức nào.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Thái độ mặc định là thứ chạy trước khi bạn kịp chọn. Nó quyết định câu đầu tiên bạn nói khi bước vào một việc mới, và câu đầu tiên ấy thường định luôn cả cuộc. Không ai đổi được phản xạ nền, nhưng ai cũng học được cách nhận ra nó đang chạy – và chỉ riêng việc nhận ra đã đủ để bạn có lựa chọn.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Người khác hay nói bạn 'lúc nào cũng vậy' về một kiểu phản ứng nào đó
- Cùng một mâu thuẫn lặp lại trong nhiều mối quan hệ khác nhau
- Biết mình nên phản ứng khác mà vẫn không làm khác được

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Câu đầu tiên tôi hay nói khi gặp một đề nghị mới là gì?
- Thái độ nền của tôi đang mở cửa hay đang đóng cửa?
- Có kiểu phản ứng nào của tôi mà người thân đã nhắc nhiều lần không?

BÀI THỰC HÀNH

Trong một tuần, ghi lại câu đầu tiên bạn nói trong năm tình huống mới. Đừng sửa, chỉ ghi. Cuối tuần đọc lại – bạn sẽ thấy một mẫu rất rõ, và nhiều người giật mình vì chưa từng để ý mình vẫn mở đầu như vậy.

NỢ BÀI HỌC

NỢ BÀI HỌC LÀ GÌ?

Đây là những con số hoàn toàn vắng mặt trong họ tên bạn. Vắng mặt nghĩa là nhóm phẩm chất đó không được trao sẵn, bạn phải tự rèn trong đời này.

Đừng đọc phần này với tâm trạng nặng nề. Không ai đủ cả chín con số. Thiếu một nhóm phẩm chất chỉ có nghĩa là ở đó bạn phải cố ý hơn người khác một chút – và những gì ta phải cố ý rèn thường trở thành thứ ta hiểu sâu nhất.

Nhận ra sớm thì bù được nhiều. Mỗi số thiếu dưới đây có ba phần: vì sao thiếu, câu hỏi để bạn tự kiểm, và việc cụ thể nên làm.

2, 6

VÌ SAO BẠN THIẾU

Số 2

Nhóm phẩm chất bạn chưa được trao sẵn là sự kiên nhẫn, tinh tế và khả năng hợp tác. Bạn dễ nóng vội, dễ bỏ qua cảm xúc người khác vì đang tập trung vào việc.

Số 6

Nhóm phẩm chất bạn chưa được trao sẵn là tinh thần trách nhiệm với gia đình và khả năng chăm lo. Bạn dễ né những ràng buộc lâu dài, và đôi khi vô tâm mà không cố ý.

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ KIỂM

Số 2

- Tôi có thật sự nghe người khác nói hết câu không?
- Tôi có nhận ra khi người bên cạnh đang buồn mà chưa nói ra không?
- Tôi có đang làm một mình thứ lẽ ra nên làm cùng người khác không?

Số 6

- Tôi có đang tránh một trách nhiệm với người thân không?
- Tôi có nhớ những dịp quan trọng của người trong nhà không?
- Có ai đang cần tôi mà tôi chưa để ý không?

VIỆC NÊN LÀM

Số 2

- Trong mỗi cuộc nói chuyện, để người kia nói xong rồi mới đáp.
- Hỏi 'bạn thấy sao' trước khi đưa ra kết luận của mình.
- Nhận một việc buộc phải phối hợp với người khác mới xong.
- Để ý và gọi tên cảm xúc của người thân mỗi ngày một lần.

Số 6

- Chủ động nhận một việc chăm lo cố định trong nhà và giữ đều.
- Gọi về nhà theo lịch, đừng đợi có chuyện mới gọi.
- Ghi lại ngày sinh nhật và dịp quan trọng của người thân.
- Học cách ở lại khi mọi việc trở nên phiền phức, thay vì rút lui.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Những phẩm chất không được trao sẵn thường là chỗ cuộc đời đặt bài tập cho bạn. Có một quy luật khá rõ: ta hiểu sâu nhất chính những thứ ta phải vất vả mới có. Người sinh ra đã kiên nhẫn ít khi dạy được người khác cách kiên nhẫn; người phải tự rèn mới hiểu từng bước của quá trình đó.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Cùng một kiểu khó khăn lặp lại trong nhiều giai đoạn khác nhau của đời
- Né những tình huống đòi hỏi đúng phẩm chất mình thiếu
- Tự trách mình vì một điểm yếu mãi không sửa được

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Bài học nào cứ quay lại trong đời tôi dưới nhiều hình dạng khác nhau?
- Tôi đang né tình huống nào vì sợ lộ ra điểm yếu của mình?
- Nếu coi điểm thiếu này là bài tập chứ không phải khuyết tật, tôi sẽ làm gì khác đi?

BÀI THỰC HÀNH

Chọn đúng một con số trong danh sách nợ bài học của bạn và cam kết ba mươi ngày cho nó. Mỗi ngày một việc nhỏ từ phần 'việc nên làm'. Đừng ôm cả danh sách – một món nợ trả xong có giá trị hơn ba món trả dở.

CHỈ SỐ NĂNG LỰC VƯỢT TRỘI

CHỈ SỐ NĂNG LỰC VƯỢT TRỘI LÀ GÌ?

Đây là những con số lặp lại từ hai lần trở lên trong họ tên bạn. Lặp lại nghĩa là đậm đặc: nhóm phẩm chất ấy ở bạn mạnh hơn mức trung bình.

Đây là vốn liếng lớn nhất của bạn. Nhưng đậm quá cũng có mặt trái: cái gì quá mạnh thì dễ lấn át, và người khác đôi khi thấy mệt. Phần dưới nói cả hai mặt.

5, 7

Số 5

Sự linh hoạt và ham trải nghiệm ở bạn rất đậm. Bạn thích nghi cực nhanh. Mặt cần canh: dễ cả thèm chóng chán, khó đi tới cùng.

Số 7

Chiều sâu tư duy ở bạn rất đậm. Bạn hiểu thứ người khác chỉ lướt qua. Mặt cần canh: dễ tách khỏi mọi người và hoài nghi quá mức.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Con số lặp nhiều lần tạo ra một năng lực đậm đặc, và năng lực đậm đặc luôn có hai mặt. Cùng một sự quyết đoán, dùng đúng liều thì là lãnh đạo, dùng quá liều thì là độc đoán. Phần lớn vấn đề trong các mối quan hệ không đến từ điểm yếu, mà đến từ điểm mạnh dùng quá tay.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Người thân than phiền về đúng cái bạn tự hào nhất
- Thành công trong công việc nhưng trục trặc trong quan hệ vì cùng một đặc tính
- Dùng một cách giải quyết cho mọi loại vấn đề

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Điểm mạnh nào của tôi đang làm phiền người quanh tôi?
- Tôi có đang dùng cùng một công cụ cho mọi tình huống không?
- Nếu giảm cường độ xuống bảy phần mười, điều gì sẽ tốt lên?

BÀI THỰC HÀNH

Hỏi người sống gần bạn nhất: 'Điều gì ở anh/em làm em/anh thấy mệt nhất?'. Nghe hết mà không giải thích. Câu trả lời gần như chắc chắn liên quan tới chính năng lực vượt trội của bạn – và đó là thông tin quý nhất bạn nhận được trong tuần.

NĂM CÁ NHÂN

NĂM CÁ NHÂN LÀ GÌ?

Cuộc đời chạy theo chu kỳ chín năm. Mỗi năm trong chu kỳ mang một nhiệm vụ khác nhau: có năm để gieo, có năm để chờ, có năm để gặt, có năm để buông bỏ.

Biết mình đang ở năm nào giúp bạn đỡ ép mình sai thời điểm. Cố khởi nghiệp vào năm vốn để thu dọn, hay ngồi yên vào năm vốn để bắt đầu, đều tốn sức mà ít kết quả.

Năm cá nhân đổi vào ngày sinh nhật của bạn, không phải mừng 1 tháng 1.

22

Năm 2026 của bạn là năm số 22

Năm dựng xây lớn

Một năm 4 ở mức cao hơn. Cơ hội làm việc lớn xuất hiện, kèm khối lượng công việc tương ứng. Hợp để: khởi công một công trình dài hạn. Điều cần canh: chia nhỏ ra mà làm, đừng để tầm vóc của nó làm bạn tê liệt.

THÁNG 10 NĂM 2026: THÁNG SỐ 5

Năm nhiều thay đổi, cả thay đổi mình chọn lẫn thay đổi tự tới. Hợp để: đổi môi trường, mở rộng, thử cái mới. Điều cần canh: đừng quyết vội trong lúc mọi thứ đang xáo trộn.

NĂM NĂM TỚI CỦA BẠN

22

Năm 2026 – Năm dựng xây lớn

Một năm 4 ở mức cao hơn. Cơ hội làm việc lớn xuất hiện, kèm khối lượng công việc tương ứng. Hợp để: khởi công một công trình dài hạn. Điều cần canh: chia nhỏ ra mà làm, đừng để tầm vóc của nó làm bạn tê liệt.

5

Năm 2027 – Năm chuyển mình

Năm nhiều thay đổi, cả thay đổi mình chọn lẫn thay đổi tự tới. Hợp để: đổi môi trường, mở rộng, thử cái mới. Điều cần canh: đừng quyết vội trong lúc mọi thứ đang xáo trộn.

6

Năm 2028 – Năm của gia đình

Năm mà trách nhiệm với người thân nổi lên rõ. Hợp để: lo việc nhà, cưới hỏi, sinh con, chăm sức khỏe gia đình, hàn gắn. Điều cần canh: đừng hy sinh hết phần mình.

7

Năm 2029 – Năm nhìn vào trong

Năm chậm lại và suy ngẫm. Hợp để: học sâu, nghiên cứu, chữa lành, nhìn lại quãng đường đã đi. Đừng ép mình phải bung sức năm nay; đây là năm để hiểu, không phải để gặt.

8

Năm 2030 – Năm gặt hái

Năm kết quả rõ nhất trong chu kỳ. Hợp để: đẩy mạnh sự nghiệp, thương lượng, đầu tư công sức vào việc sinh lợi. Điều cần canh: đừng vì bận gặt mà bỏ bê sức khỏe và người thân.

Năm cá nhân đổi vào ngày sinh nhật của bạn, không phải mừng 1 tháng 1.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Nhịp chín năm là một cách sắp xếp thời gian để bạn biết nên dồn sức hay nên giữ sức. Giá trị của nó không nằm ở chỗ tiên đoán, mà ở chỗ cho bạn phép được chậm lại trong những năm vốn dễ vun gốc, thay vì tự trách mình vì không bút lên được như người ta.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Ép mình bút phá trong giai đoạn cơ thể và hoàn cảnh đang bảo nên nghỉ
- Ngồi yên trong giai đoạn lẽ ra nên bắt đầu
- So sánh tiến độ của mình với người đang ở nhịp khác

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Năm nay tôi đang được mời làm gì: gieo, vun, hay gặt?
- Việc tôi đang dồn sức có hợp với nhịp của năm nay không?
- Có điều gì tôi đang ép mà lẽ ra nên để nó chín tự nhiên?

BÀI THỰC HÀNH

Nhìn lại chín năm qua và đánh dấu những năm có bước ngoặt lớn. Đối chiếu với số năm cá nhân tương ứng. Phần lớn người làm bài tập này đều thấy một nhịp lặp – và nhìn ra nhịp của chính mình thuyết phục hơn mọi lời giải thích.

CHU KỲ VÒNG ĐỜI

CHU KỲ VÒNG ĐỜI LÀ GÌ?

Cả cuộc đời chia làm ba chặng lớn. Chặng đầu tính từ tháng sinh, chặng giữa từ ngày sinh, chặng cuối từ năm sinh. Mỗi chặng có một bầu không khí riêng, như ba mùa của một đời người.

Chặng đầu là thời hình thành, chặng giữa là thời làm ăn và gánh vác nặng nhất, chặng cuối là thời thu hoạch và truyền lại.

Khi chuyển chặng, nhiều người thấy đời mình đổi giọng rõ rệt mà không hiểu vì sao. Biết trước mốc chuyển giúp bạn đón nó thay vì chống nó.

4

Chu kỳ 1: 0 – 31 tuổi

Chặng này là chặng xây: làm nhiều, hưởng ít, nhưng những gì dựng được sẽ bền. Kỷ luật là thứ quyết định chặng này của bạn nặng hay nhẹ.

8

Chu kỳ 2: 32 – 58 tuổi

Chặng này gắn với sự nghiệp và nguồn lực. Cơ hội làm ăn rõ rệt, trách nhiệm cũng lớn. Đây thường là chặng sung sức nhất về vật chất.

11

Chu kỳ 3: 59 tuổi trở đi

Chặng này là chặng 2 ở mức cao: trực giác mạnh, nhiều cơ duyên gặp thầy gặp bạn, nhiều thay đổi về nhận thức. Cần giữ sức khỏe tinh thần.

Bạn đang ở tuổi 17, tức trong chu kỳ 1.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Ba chặng lớn của đời người có bầu không khí rất khác nhau, và điểm chuyển giao thường gây chao đảo vì nó tới mà không báo trước. Nhiều người đổi nghề, đổi nơi sống hoặc thay đổi lớn về quan hệ đúng vào các mốc này mà không hiểu vì sao. Biết trước mốc chuyển giúp bạn đón nó thay vì chống lại nó.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Thấy lạc nhịp với chính mình trong vài năm liền
- Cố giữ cách sống của chặng trước khi đã bước sang chặng sau
- Khủng hoảng vào đúng những năm chuyển giao mà không hiểu nguyên nhân

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Tôi đang ở chặng nào, và cách sống hiện tại có hợp với chặng đó không?
- Chặng trước đã dạy tôi điều gì mà tôi mang theo được?
- Còn bao nhiêu năm nữa tới mốc chuyển tiếp, và tôi nên chuẩn bị gì?

BÀI THỰC HÀNH

Vẽ một đường thẳng đời mình, đánh dấu ba chặng và các mốc chuyển. Ghi lên đó những biến cố lớn đã xảy ra. Nhìn toàn cảnh một lần, bạn sẽ thấy những điều mà khi sống từng ngày bạn không thấy được.

GIAI ĐOẠN ĐỈNH CAO ĐỜI NGƯỜI

GIAI ĐOẠN ĐỈNH CAO LÀ GÌ?

Bốn giai đoạn đỉnh cao là bốn cơ hội lớn của đời bạn. Mỗi giai đoạn mở ra một cánh cửa khác nhau, và cánh cửa ấy chỉ mở trong khoảng thời gian của nó.

Đỉnh cao không tự rơi xuống đầu ai. Nó là cơ hội, còn tận dụng hay bỏ lỡ là việc của bạn. Người biết mình đang ở đỉnh cao nào thì dồn sức đúng chỗ, thay vì rải đều rồi không được gì.

3 Đỉnh cao 1: 0 – 31 tuổi ~~bạn đang ở đây~~

Đỉnh cao của biểu đạt. Cơ hội tới qua lời nói, hình ảnh, sáng tạo và sức hút cá nhân. Tận dụng bằng cách đưa mình ra trước đám đông thay vì nấp sau hậu trường.

1 Đỉnh cao 2: 32 – 40 tuổi

Đỉnh cao của sự tự lập. Giai đoạn này mở ra cơ hội đứng ra làm chủ, khởi sự, đi con đường riêng. Tận dụng bằng cách dám nhận trách nhiệm thay vì chờ được giao.

4 Đỉnh cao 3: 41 – 49 tuổi

Đỉnh cao của xây dựng. Cơ hội tới qua sự bền bỉ và làm thật. Tận dụng bằng cách chọn một việc đáng và theo tới cùng, đừng đổi hướng giữa chừng.

6 Đỉnh cao 4: 50 tuổi trở đi

Đỉnh cao của tình thân và trách nhiệm. Cơ hội tới qua gia đình, cộng đồng và những việc chăm lo con người. Tận dụng bằng cách nhận vai chỗ dựa thay vì né nó.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Cơ hội không rải đều trong đời. Có những quãng mọi thứ như mở ra cùng lúc, có quãng làm gì cũng nặng. Bốn giai đoạn đỉnh cao mô tả bốn cánh cửa, mỗi cánh mở về một hướng khác nhau và chỉ mở trong khoảng thời gian của nó. Người biết mình đang đứng trước cửa nào thì dồn sức đúng chỗ.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Dồn sức vào hướng không phải cánh cửa đang mở
- Bỏ lỡ giai đoạn thuận lợi vì còn mãi xử lý việc cũ
- Chờ một thời điểm hoàn hảo mà không nhận ra nó đang diễn ra

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Cánh cửa đang mở cho tôi hiện giờ là hướng nào?
- Tôi có đang dồn sức đúng hướng đó không?
- Nếu giai đoạn này chỉ còn vài năm, tôi muốn làm xong điều gì?

BÀI THỰC HÀNH

Viết ra ba việc lớn nhất bạn muốn làm xong trước khi giai đoạn đỉnh cao hiện tại kết thúc. Rồi chọn một việc và đặt mốc cho chín mươi ngày tới. Cánh cửa đang mở không chờ ai.

GIẢI ĐOẠN THỬ THÁCH

CÁC GIẢI ĐOẠN THỬ THÁCH LÀ GÌ?

Đi kèm mỗi giai đoạn đỉnh cao là một thử thách tương ứng. Đây chính là cái giá phải trả để mở được cánh cửa kia.

Thử thách không phải hình phạt. Nó là bài tập. Né được một lần thì nó quay lại lần sau, thường nặng hơn. Đối diện và làm cho xong thì bạn bước sang chặng mới nhẹ người.

Số thử thách bằng 0 là trường hợp đặc biệt: bạn không bị ép rèn một phẩm chất cụ thể nào, nhưng cũng vì thế mà dễ trôi nếu không tự đặt kỷ luật cho mình.

4 Thử thách 1 – từ khoảng năm 2040

Thử thách về kỷ luật và giới hạn. Giai đoạn này nhiều ràng buộc, nhiều việc phải làm từng bước. Vượt qua bằng cách chấp nhận quy trình thay vì tìm đường tắt – đường tắt ở chặng này thường tốn hơn.

6 Thử thách 2 – từ khoảng năm 2049

Thử thách về trách nhiệm và kỳ vọng. Bạn sẽ bị đặt vào vai phải gánh, hoặc phải chấp nhận người thân không như mình mong. Vượt qua bằng cách hạ kỳ vọng xuống mức con người thật.

2 Thử thách 3 – từ khoảng năm 2058

Thử thách về sự kiên nhẫn và nhạy bén với người khác. Bạn sẽ gặp những tình huống buộc phải chờ, phải nhường, phải để ý tới cảm xúc người khác. Vượt qua bằng cách lắng nghe thật thay vì chờ tới lượt mình nói.

2 Thử thách 4 – từ khoảng năm 2067

Thử thách về sự kiên nhẫn và nhạy bén với người khác. Bạn sẽ gặp những tình huống buộc phải chờ, phải nhường, phải để ý tới cảm xúc người khác. Vượt qua bằng cách lắng nghe thật thay vì chờ tới lượt mình nói.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Thử thách không phải hình phạt mà là bài tập đi kèm cơ hội. Có một điều hay quan sát thấy: khi ta né một bài học, nó quay lại dưới hình dạng khác và thường nặng hơn. Khi ta đối diện và làm xong, chặng tiếp theo nhẹ hẳn. Thử thách của mỗi giai đoạn chính là cái giá để mở được cánh cửa của giai đoạn đó.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Cùng một kiểu rắc rối lặp lại ở nhiều nơi khác nhau
- Đổ lỗi cho hoàn cảnh trong khi mẫu hình thì không đổi
- Né tình huống khó rồi thấy nó quay lại to hơn

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Thử thách của giai đoạn này đang đòi tôi rèn phẩm chất gì?
- Tôi đang đối diện hay đang né nó?
- Nếu coi khó khăn hiện tại là bài tập, bài tập đó tên là gì?

BÀI THỰC HÀNH

Viết ra khó khăn lớn nhất của bạn lúc này, rồi viết tiếp: 'Nếu đây là bài tập, nó đang dạy tôi...'. Hoàn thành câu đó năm lần, mỗi lần một câu trả lời khác nhau. Câu thứ tư hoặc thứ năm thường là câu thật nhất.

BIỂU ĐỒ TÊN VÀ NGÀY SINH

BIỂU ĐỒ NGÀY SINH

3	6	9
2	5	8
1	4	7

BIỂU ĐỒ TÊN

3	6	9
2	55555	8
1	4	77

Ô nào có nhiều số là chỗ bạn mạnh, ô mờ là con số vắng mặt. Biểu đồ ngày sinh là phần trời cho; biểu đồ tên là phần gắn với cái tên bạn mang và nó bổ khuyết cho biểu đồ ngày sinh.

CƠ CHẾ BÊN DƯỚI

Hai biểu đồ cho bạn thứ mà danh sách chỉ số không cho được: cái nhìn toàn cảnh trong một giây. Ô dày là nơi năng lượng của bạn dồn lại, ô trống là nơi bạn phải mượn công cụ từ chỗ khác. Nhìn hai biểu đồ cạnh nhau, bạn thấy ngay phần trời cho và phần phải tự xây.

DẤU HIỆU KHI MẤT CÂN BẰNG

- Chỉ nhìn vào ô trống và quên mất ô dày
- Cố rèn mọi ô trống cùng lúc rồi không đi tới đâu
- Dùng biểu đồ để tự dán nhãn thay vì để định hướng

CÂU HỎI ĐỂ BẠN TỰ SOI

- Ô nào dày nhất? Tôi đã khai thác hết chưa?
- Ô nào trống mà đang gây tốn kém nhất cho tôi lúc này?
- Tôi có thể mượn năng lực từ ai cho những ô trống đó?

BÀI THỰC HÀNH

Chụp lại hai biểu đồ này và lưu trong điện thoại. Mỗi khi phải quyết một việc lớn – nhận việc mới, lập nhóm, chọn hướng đi – mở ra nhìn ba mươi giây. Chọn việc hợp ô dày và tìm người bù cho ô trống. Đó là cách dùng biểu đồ thực tế nhất.

CÁC MŨI TÊN TRÊN BIỂU ĐỒ

MŨI TÊN LÀ GÌ?

Chín ô trên biểu đồ ngày sinh xếp thành tám đường thẳng: ba hàng ngang, ba cột dọc và hai đường chéo. Khi một đường có đủ cả ba con số, đó là một mũi tên mạnh – một năng lực trời cho mà bạn dùng gần như không tốn sức.

Ngược lại, khi một đường vắng cả ba con số, đó là một mũi tên trống – một vùng bạn phải bù bằng cách khác. Mũi tên trống không phải khuyết tật. Rất nhiều người rất thành công có mũi tên trống; họ chỉ không dựa vào vùng đó mà xây lợi thế ở chỗ khác.

Phần này là phần THAYTRO bổ sung thêm so với bản báo cáo trước đây, vì nó cho bạn bức tranh hành vi rất cụ thể và chỉ ra được việc cần làm.

MŨI TÊN MẠNH CỦA BẠN

1-4-7 Mũi tên thực tế

Bạn có đôi tay khéo và cái đầu thực tế. Bạn thích làm ra thứ sờ được, và bạn tin vào cái mình kiểm chứng được hơn là cái người ta nói. Trong thời đại mọi thứ ngày càng ảo, khả năng làm ra thứ thật là một lợi thế đang tăng giá.

Không đường nào trên biểu đồ của bạn bị trống hoàn toàn. Đây là dấu hiệu của một nền tảng cân bằng: không vùng nào bạn hoàn toàn thiếu công cụ.

HỌC GÌ CHO MƯƠI NĂM TỚI

Khi em đi làm, công việc sẽ khác nhiều so với công việc của bố mẹ em bây giờ. Máy đã làm được những việc mà mười năm trước người ta nghĩ chỉ con người mới làm được: viết bài, vẽ, dịch, lập trình, tóm tắt tài liệu.

Điều này nghe hơi đáng lo, nhưng có một tin thật sự tốt: những thứ máy làm giỏi phần lớn là những thứ ở trường hay bắt học thuộc. Còn những thứ máy chưa làm được lại chính là những thứ làm nên một con người thú vị.

Vậy em nên học gì? Dưới đây là ba nhóm năng lực đáng đầu tư nhất cho mười tới hai mươi năm tới, không phụ thuộc em chọn ngành nào.

1 Đặt câu hỏi đúng

Máy trả lời rất giỏi, kể cả khi nó trả lời sai – và nó sai một cách rất trôi chảy. Người có giá trị là người biết hỏi đúng câu và biết nhận ra câu trả lời nào không ổn. Muốn vậy phải hiểu sâu một lĩnh vực, không phải biết hời hợt nhiều lĩnh vực.

2 Làm việc với người thật

Thuyết phục, thương lượng, dẫn dắt, an ủi, dạy dỗ – những việc cần một con người ngồi trước mặt một con người. Đây là nhóm năng lực ít bị đe dọa nhất, và cũng là nhóm trường học ít dạy nhất. Em học nó qua việc tham gia nhóm, làm lớp trưởng, đi tình nguyện, đi làm thêm.

3 Dám chịu trách nhiệm cho một quyết định

Máy đưa ra phương án, nhưng không ai giao cho máy việc ký tên và gánh hậu quả. Người dám quyết và dám chịu luôn là người được trả giá cao nhất. Em tập việc này từ những quyết định nhỏ ngay bây giờ: chọn môn, chọn nhóm, chọn cách làm bài.

Một lời khuyên thật lòng: đừng chọn ngành chỉ vì nghe nói ngành đó dễ xin việc. Thị trường đổi nhanh hơn thời gian học của em. Hãy chọn thứ em đủ thích để đi sâu, vì người đi sâu ở bất kỳ ngành nào cũng sống được, còn người hời hợt thì ngành nào cũng chật.

BẢY NGUYÊN LÝ CỦA SỰ THAY ĐỔI

VÌ SAO HIỂU MÌNH THÔI LÀ CHƯA ĐỦ?

Biết con số của mình là bước một. Nhưng hiểu biết không tự biến thành thay đổi – nếu có thì ai đọc sách phát triển bản thân cũng đã thành người khác rồi.

Phần còn lại của cuốn này là bộ công cụ: bảy nguyên lý giải thích vì sao con người mắc kẹt và thoát ra bằng cách nào, ba công cụ làm được ngay, và ba bộ câu hỏi khai vấn để bạn tự dùng.

Mỗi nguyên lý ở đây đều kèm phần cơ chế – vì sao nó hoạt động. Đó là chủ ý: một kỹ thuật bạn hiểu cơ chế thì bạn biết lúc nào nên dùng và lúc nào không, còn một kỹ thuật học thuộc thì chỉ dùng được đúng tình huống đã học.

1 Bản đồ không phải là lãnh thổ

Cái bạn phản ứng không phải là sự việc, mà là phiên bản sự việc do đầu bạn dựng lên. Hai người cùng dự một cuộc họp bước ra với hai câu chuyện khác nhau, và mỗi người đều chắc chắn mình đúng.

Vì sao nó hoạt động: Giác quan đưa vào quá nhiều tín hiệu so với khả năng xử lý, nên não buộc phải lược bớt phần lớn, điền thêm phần thiếu bằng kinh nghiệm cũ, và gom các trường hợp riêng lẻ thành quy luật chung. Ba thao tác này giúp ta sống sót – nhưng chúng cũng có nghĩa là mọi điều ta thấy đều đã qua chỉnh sửa trước khi tới ý thức. Nói cách khác: bạn chưa bao giờ tranh cãi với thực tế, bạn đang tranh cãi với bản dựng của mình.

Làm ngay: Lần tới khi bạn chắc chắn mình đúng về động cơ của ai đó, hãy hỏi: mình đang biết điều này, hay đang suy ra điều này? Rồi đi hỏi thẳng. Phần lớn mâu thuẫn kéo dài nằm ở chỗ không ai kiểm tra bản dựng của mình.

2 Mọi hành vi đều có ý định tích cực phía sau

Kể cả thói quen bạn ghét nhất ở mình cũng từng phục vụ một mục đích nào đó. Trì hoãn bảo vệ bạn khỏi nguy cơ thất bại. Nóng giận bảo vệ ranh giới. Ăn quá nhiều xoa dịu căng thẳng.

Vì sao nó hoạt động: Hành vi lặp lại được duy trì vì nó mang lại một phần thưởng nào đó, thường là giảm khó chịu ngay lập tức. Phần thưởng tức thì có sức mạnh lớn hơn hậu quả xa, nên lỗi mòn được củng cố dù về lâu dài bạn thiệt. Đánh nhau với hành vi mà không thay được phần thưởng kia thì nó sẽ quay lại, hoặc đổi sang một hình dạng khác.

Làm ngay: Với thói quen bạn muốn bỏ, hỏi: nó đang giúp mình tránh cảm giác gì? Rồi tìm một cách khác đáp ứng đúng nhu cầu đó. Bỏ một thói quen mà không thay thế gần như luôn thất bại.

3 Không có thất bại, chỉ có phản hồi

Một kết quả không như mong đợi là dữ liệu, không phải bản án. Câu hỏi đúng không phải 'tại sao mình tệ thế' mà 'lần này cho mình biết điều gì'.

Vì sao nó hoạt động: Cách bạn giải thích một thất bại quyết định bạn còn thử nữa hay không. Giải thích theo kiểu 'tại tôi dốt, việc gì tôi cũng hỏng, mãi mãi như vậy' dẫn tới buông xuôi. Giải thích theo kiểu 'cách làm này chưa đúng, ở tình huống này, lần sau đổi' giữ bạn lại cuộc chơi. Hai cách giải thích cho cùng một sự việc, nhưng dẫn tới hai cuộc đời khác nhau.

Làm ngay: Sau mỗi lần hỏng việc, viết ba dòng: điều gì đã xảy ra, phần nào do cách làm, lần sau đổi gì. Ba dòng này chặn được vòng xoáy tự trách.

4 Ý nghĩa của giao tiếp nằm ở phản hồi bạn nhận được

Bạn nói gì không quan trọng bằng người kia nghe thấy gì. Nếu họ hiểu sai, đó là thông tin để bạn đổi cách nói, không phải lý do để trách họ.

Vì sao nó hoạt động: Người nghe giải mã lời bạn bằng bộ lọc của chính họ – kinh nghiệm, tâm trạng, quan hệ sẵn có với bạn. Cùng một câu góp ý, người đang vững thì nghe ra thiện chí, người đang mong manh thì nghe ra chê bai. Người giao tiếp giỏi không phải người nói hay nhất, mà là người có nhiều cách nói nhất và chịu đổi khi cách đầu không ăn.

Làm ngay: Khi bị hiểu nhầm lần thứ hai về cùng một chuyện, đừng lặp lại to hơn. Đổi hẳn cách: kể một ví dụ, vẽ ra, hoặc hỏi họ đang hiểu thế nào rồi đi từ đó.

5 Ai linh hoạt nhất thì người đó dẫn dắt

Trong một hệ thống, người có nhiều lựa chọn hành vi nhất là người có ảnh hưởng lớn nhất – không phải người to tiếng nhất hay có chức vụ cao nhất.

Vì sao nó hoạt động: Ai chỉ có một cách phản ứng thì hành vi của họ đoán trước được, và người đoán được là người bị điều khiển. Mỗi cách phản ứng mới bạn thêm vào là một bậc tự do. Đây cũng là lý do những người bị kích động dễ dàng luôn ở thế yếu trong thương lượng: đối phương biết chính xác nhấn nút nào.

Làm ngay: Chọn một tình huống bạn luôn phản ứng y hệt. Nghĩ ra ba cách phản ứng khác và thử một cách trong tháng này. Mục tiêu không phải tìm cách đúng, mà là để bạn thôi chỉ có một cách.

6 Sống ở phía nguyên nhân, không ở phía hậu quả

Hai cách nói về cùng một chuyện: 'Sếp làm tôi chán việc' hoặc 'Tôi chưa tìm được cách xoay chuyển quan hệ với sếp'. Câu đầu đóng mọi cửa. Câu sau để lại một lối đi.

Vì sao nó hoạt động: Người tin rằng kết quả chủ yếu do mình quyết định sẽ thử nhiều cách hơn, bền hơn, và trên thực tế đạt kết quả tốt hơn. Người tin rằng mọi chuyện do hoàn cảnh thường dừng sớm. Cần nói rõ cho công bằng: hoàn cảnh là thật, bất công là thật, và không phải chuyện gì cũng do bạn. Nhưng ở hầu hết tình huống hằng ngày, phần bạn kiểm soát được lớn hơn phần bạn tưởng.

Làm ngay: Trong một tuần, để ý mỗi lần bạn nói 'tại vì...'. Viết lại câu đó bắt đầu bằng 'phần tôi có thể làm là...'. Chỉ riêng việc đổi cách đặt câu đã mở ra lựa chọn.

7

Con người không phải là vấn đề – hành vi mới là

Tách con người khỏi hành vi. 'Con lười' và 'hôm nay con chưa làm bài' là hai câu khác hẳn nhau về hệ quả.

Vì sao nó hoạt động: Khi ta gán nhãn cho một người, nhãn đó trở thành bản sắc, và người ta có xu hướng hành xử đúng với bản sắc được gán. Trẻ bị gọi là hư sẽ làm đúng vai hư. Ngược lại, chỉ ra hành vi cụ thể thì để ngỏ khả năng thay đổi, vì hành vi thì sửa được còn con người thì không ai muốn bị sửa.

Làm ngay: Tuần này, mỗi lần góp ý ai đó, nói về việc họ làm chứ không về họ là ai. Thay 'em cầu thả quá' bằng 'bản này còn ba chỗ sai số'. Hiệu quả khác nhau rất rõ.

BA CÔNG CỤ DỪNG ĐƯỢC NGAY

DỪNG BA CÔNG CỤ NÀY THẾ NÀO?

Ba công cụ dưới đây chọn lọc từ những phương pháp khai vấn có nền nghiên cứu thật sự: đối khung một trải nghiệm xấu, nhìn mâu thuẫn từ góc người ngoài, và biến mong muốn thành mục tiêu đạt được.

Mỗi công cụ có phần 'vì sao nó hiệu quả' đặt ngay đầu. Hãy đọc phần đó trước khi làm theo các bước – hiểu cơ chế làm tăng hiệu quả của chính bài tập.

Quan trọng: hãy VIẾT RA GIẤY, đừng chỉ nghĩ trong đầu. Suy nghĩ trong đầu chạy vòng tròn; chữ viết ra thì đứng yên để bạn nhìn.

CÔNG CỤ 1 – ĐỔI KHUNG – BIẾN MỘT CHUYỆN XẤU THÀNH DỮ LIỆU DỪNG ĐƯỢC

Dùng khi: Khi một chuyện cứ quay lại trong đầu bạn, làm bạn khó chịu mà không giải quyết được.

Vì sao nó hiệu quả: Cảm xúc của bạn không sinh ra từ sự việc, mà từ cách bạn diễn giải sự việc. Đổi được cách diễn giải thì cường độ cảm xúc đổi theo – đây là nguyên lý nền của trị liệu nhận thức hành vi, một trong những phương pháp được nghiên cứu nhiều nhất và có bằng chứng tốt nhất trong tâm lý học. Đổi khung không phải tự lừa mình rằng chuyện xấu là chuyện tốt. Nó là mở rộng góc nhìn cho tới khi bạn thấy những phần trước đó bị che khuất.

CÁC BƯỚC

1. Viết ra sự việc bằng câu trung tính nhất có thể, như một camera ghi lại – chỉ việc gì đã xảy ra, không kèm đánh giá.
2. Chấm mức khó chịu của bạn lúc này từ 0 tới 10. Ghi con số lại.
3. Viết: chuyện này đã lấy đi của tôi những gì? Viết đủ năm điều, kể cả điều nhỏ.
4. Viết: có điều gì tốt, dù nhỏ, đã đến từ chuyện này không? Viết đủ năm điều. Câu thứ tư và thứ năm thường là câu thật nhất.

5. Viết: tôi học được gì mà nếu không có chuyện này tôi đã không học được?
6. Viết: gặp tình huống tương tự lần sau, tôi sẽ làm khác chỗ nào?
7. Viết một việc cụ thể bạn sẽ làm, kèm ngày giờ.
8. Chấm lại mức khó chịu từ 0 tới 10 và so với con số ban đầu.

Lưu ý: Không dùng bài này cho mất mát lớn, tang chế, hay sang chấn. Những chuyện đó cần thời gian và cần người đồng hành, không cần bị ép tìm điểm tích cực. Ép mình thấy mặt tốt của một nỗi đau còn mới là cách làm nỗi đau kéo dài hơn.

CÔNG CỤ 2 – VỊ TRÍ THỨ BA – NHÌN MÂU THUẤN TỪ GHẾ NGƯỜI NGOÀI

Dùng khi: Khi bạn mắc kẹt trong một mâu thuẫn với ai đó và nghĩ mãi không ra lối.

Vì sao nó hiệu quả: Khi hồi tưởng một chuyện đau bằng góc nhìn của chính mình, bạn sống lại nó và cảm xúc bùng lên gần như lúc đầu. Khi hồi tưởng cùng chuyện đó như đang xem một người khác trong đoạn phim, phản ứng cảm xúc giảm rõ rệt trong khi khả năng rút ra bài học lại tăng. Đây là hiệu ứng đã được đo trong nhiều nghiên cứu về tự tách khỏi cảm xúc. Bạn vẫn hiểu chuyện, nhưng không còn bị nó cuốn đi.

CÁC BƯỚC

1. Ghế thứ nhất – của bạn: kể lại chuyện bằng góc nhìn mình. Mình thấy gì, nghe gì, cảm thấy gì, muốn gì.
2. Ghế thứ hai – của người kia: đổi chỗ ngồi thật, và kể lại chính chuyện đó bằng ngôi 'tôi' của họ. Họ đang lo điều gì? Họ muốn gì mà chưa nói ra?
3. Ghế thứ ba – người ngoài: ngồi sang chỗ thứ ba và tả lại cảnh hai người kia như một người lạ đi ngang nhìn vào. Người lạ ấy thấy gì mà cả hai không thấy?
4. Vẫn ở ghế thứ ba, hỏi: lời khuyên công bằng cho cả hai là gì?
5. Về lại ghế của mình, mang theo điều vừa thấy, và viết ra một việc bạn sẽ làm khác đi.

Lưu ý: Đối chỗ ngồi thật, đừng chỉ tưởng tượng – cơ thể đối tư thế giúp đầu đối góc nhìn dễ hơn nhiều. Bài này không dùng để biện minh cho người đã làm hại bạn; hiểu một người không có nghĩa là chấp nhận hành vi của họ.

CÔNG CỤ 3 – THIẾT LẬP MỤC TIÊU ĐẠT ĐƯỢC – CHÍNH ĐIỀU KIỆN

Dùng khi: Khi bạn có một mong muốn nhưng nó cứ nằm mãi ở dạng mong muốn.

Vì sao nó hiệu quả: Mục tiêu mơ hồ cho kết quả mơ hồ. Nghiên cứu về thiết lập mục tiêu đã chỉ ra khá nhất quán rằng mục tiêu cụ thể và có độ khó vừa sức cho kết quả cao hơn hẳn mục tiêu kiểu 'cố hết sức'. Và riêng bước xác định ai, ở đâu, khi nào – tức gắn hành động vào một tình huống cụ thể – làm tăng rõ rệt tỷ lệ người thật sự làm, vì nó biến quyết định thành phản xạ có điều kiện thay vì phải dựa vào ý chí mỗi lần.

CÁC BƯỚC

1. Phát biểu theo hướng có: 'tôi muốn ngủ trước 11 giờ' chứ không phải 'tôi muốn bớt thức khuya'. Đầu không xử lý tốt mệnh lệnh phủ định.
2. Nêu rõ bối cảnh: ở đâu, với ai, trong hoàn cảnh nào. Mục tiêu không bối cảnh là mục tiêu không thực hiện được.
3. Mô tả bằng giác quan: khi đạt được rồi, bạn sẽ nhìn thấy gì, nghe thấy gì, cảm thấy thế nào trong người?
4. Định bằng chứng: dấu hiệu nào cho bạn biết đã đạt? Phải đo được bằng con số hoặc bằng ngày tháng.
5. Kiểm tra quyền chủ động: việc đạt mục tiêu có nằm trong tay bạn không, hay phụ thuộc người khác? Nếu phụ thuộc, hãy đổi thành phần bạn kiểm soát được.
6. Kiểm tra cái giá: đạt được rồi bạn mất gì? Thời gian, tiền, quan hệ nào? Nếu không trả lời được câu này, bạn sẽ tự phá hoại ở giữa đường.
7. Kiểm tra ảnh hưởng: điều này tác động thế nào tới gia đình bạn, công việc bạn, sức khỏe bạn? Mục tiêu tốt cho một phần mà hại các phần khác thì không bền.

8. Liệt kê nguồn lực: bạn đã có gì, còn thiếu gì, ai giúp được?
9. Bước đầu tiên: một việc cụ thể, làm trong bảy ngày tới, ghi rõ ngày nào và lúc mấy giờ.

BỘ CÂU HỎI KHAI VẤN

CÂU HỎI KHÁC LỜI KHUYÊN Ở CHỖ NÀO?

Một lời khuyên đi vào tai rồi gặp ngay hàng rào phản biện: người nghe lập tức tìm lý do vì sao nó không hợp với mình. Một câu hỏi thì không gặp hàng rào ấy, vì nó buộc người nghe tự đi tìm câu trả lời – và điều ta tự tìm ra thì ta tin, còn điều người khác nói thì ta cân nhắc.

Đó là lý do người khai vấn giỏi hỏi nhiều hơn khuyên. Ba bộ câu hỏi dưới đây bạn tự dùng được cho chính mình.

Cách làm: viết tay, mỗi câu trả lời ít nhất ba dòng, và đừng dừng ở câu trả lời đầu tiên. Câu thứ ba, thứ tư mới là câu thật.

BỘ CÂU HỎI HIỂU MÌNH

Viết ra giấy, viết thật, không cần cho ai xem. Những câu này không có đáp án đúng sai.

1. Môn nào em học mà quên cả thời gian? Vì sao?
2. Môn nào em thấy nặng nhất? Nặng vì khó, hay vì cách dạy, hay vì lý do khác?
3. Em học vào nhất lúc nào trong ngày?
4. Lần gần nhất em thấy tự hào về mình là khi nào?
5. Bạn bè hay nhờ em giúp việc gì nhất?
6. Nếu được học thêm một thứ không có trong chương trình, em học gì?
7. Điều gì làm em lo nhất lúc này?
8. Em muốn ba năm nữa mình là người thế nào?

BỘ CÂU HỎI TRƯỚC KỲ THI

Làm bộ này trước mỗi kỳ thi lớn, khoảng một tháng trước ngày thi.

1. Em đã chắc phần nào và chưa chắc phần nào? Liệt kê cụ thể, đừng nói chung chung.
2. Trong những phần chưa chắc, phần nào chiếm nhiều điểm nhất? Học phần đó trước.

3. Mỗi ngày em học được bao nhiêu giờ thật sự, không tính thời gian ngồi vào bàn mà làm việc khác?
4. Em sẽ nhờ ai giúp phần mình yếu nhất?
5. Nếu kết quả không như mong muốn, chuyện gì thật sự sẽ xảy ra? Viết ra, thường nó nhỏ hơn em tưởng.
6. Em sẽ làm gì mỗi ngày để giữ sức: ngủ mấy giờ, vận động lúc nào?

CÂU HỎI MỞ KHÓA RIÊNG CHO SỐ 5

"Tôi đang đi tới điều mình muốn, hay đang chạy khỏi điều mình ngại?"

Bài tập trọng tâm của bạn là ở lại. Chọn một việc và cam kết chín mươi ngày. Khi cơn chán ập tới, đừng bỏ – ghi lại nó đến lúc nào, kéo dài bao lâu, đi qua ra sao. Bạn sẽ thấy nó luôn đi qua, và đó là dữ liệu đổi đời bạn.

BỐN GIAI ĐOẠN CỦA VIỆC HỌC

VÌ SAO HỌC CÁI MỚI LẠI KHÓ CHỊU ĐẾN VẬY?

Mọi kỹ năng đều đi qua bốn giai đoạn, và mỗi giai đoạn có một cảm giác riêng. Biết mình đang ở giai đoạn nào giúp bạn không bỏ cuộc đúng lúc sắp qua được chỗ khó.

Điều quan trọng nhất cần nhớ: cảm giác tệ ở giai đoạn hai không phải dấu hiệu bạn không hợp với việc đó. Nó là dấu hiệu bạn vừa tiến một bước – bạn vừa nhìn thấy khoảng cách mà trước đây bạn không thấy.

1 Chưa biết là mình chưa biết

Cảm giác: Thấy việc đó đơn giản, thấy người làm nghề đó cũng thường thôi.

Rủi ro: Đây là giai đoạn nguy hiểm nhất, vì bạn tự tin mà chưa có năng lực. Phần lớn quyết định sai nặng được đưa ra ở đây.

2 Biết là mình chưa biết

Cảm giác: Vỡ lẽ ra việc này khó hơn tưởng nhiều. Mất tự tin, thấy mình kém.

Rủi ro: Đây là chỗ phần đông bỏ cuộc. Cảm giác tệ ở giai đoạn này không phải dấu hiệu bạn không hợp – nó là dấu hiệu bạn vừa tiến một bước.

3 Làm được nhưng phải tập trung

Cảm giác: Làm được, nhưng phải nghĩ từng bước và rất tốn sức.

Rủi ro: Dễ nản vì thấy mình chậm hơn người giỏi. Giai đoạn này chỉ cần một thứ: số lần lặp lại.

4 Làm mà không cần nghĩ

Cảm giác: Tay chân tự chạy, đầu rảnh để lo việc khác.

Rủi ro: Rủi ro ngược lại: thành thạo rồi thì khó dạy lại cho người khác, vì bạn đã quên mất mình từng không biết. Và dễ ngừng học thêm.

KỂ CHUYỆN – CÁCH THÔNGIỆP ĐI VÀO NGƯỜI KHÁC

Một câu chuyện đi vào người nghe theo đường khác với một lời khuyên. Lời khuyên kích hoạt phản xạ phản biện – người nghe lập tức tìm lý do vì sao nó không áp dụng được cho họ. Câu chuyện thì không gặp hàng rào đó, vì người nghe đang theo dõi nhân vật chứ không đang tự vệ. Đây là lý do mọi nền văn hóa đều dạy con bằng truyện chứ không bằng quy tắc.

BỐN YẾU TỐ CỦA MỘT CÂU CHUYỆN HIỆU QUẢ

- Nhân vật: phải đủ giống người nghe để họ thấy mình trong đó, nhưng đủ khác để họ không thấy bị nói xỏ.
- Mâu thuẫn: không có khó khăn thì không có câu chuyện, chỉ có bài giảng.
- Bước ngoặt: khoảnh khắc nhân vật hiểu ra hoặc chọn khác đi – đây là chỗ thông điệp nằm.
- Kết: để mở vừa đủ cho người nghe tự rút ra. Giải thích hết ý nghĩa là giết câu chuyện.

BỐN BƯỚC DỰNG CÂU CHUYỆN CỦA RIÊNG BẠN

1. Chọn một chuyện thật trong đời bạn có liên quan tới vấn đề của người nghe.
2. Xác định một điều duy nhất bạn muốn họ mang về. Một thôi, không phải ba.
3. Kể theo trình tự: hoàn cảnh ban đầu, khó khăn, điều nhân vật thử mà không được, bước ngoặt, kết quả.
4. Kể xong thì im lặng. Đừng hỏi 'bạn hiểu ý tôi chứ'. Để họ tự nói.

CÁCH HỌC HỢP VỚI EM

5

Số 5 – Người khám phá

Em học vào nhất khi được đổi chỗ, đổi cách, đổi môn liên tục. Ngồi yên một chỗ lâu là em bứt rứt.

MÔI TRƯỜNG HỌC HỢP VỚI EM

Đổi chỗ học thường xuyên. Học xen kẽ nhiều môn trong một buổi thay vì cày một môn.

CHỖ EM HAY MẮC KẾT

Em học nhiều thứ mà không sâu thứ nào, và dễ bỏ giữa chừng khi thấy chán.

BỐN VIỆC NÊN THỬ NGAY

- Học theo khối 25 phút rồi nghỉ 5 phút, đổi môn sau mỗi hai khối.
- Gắn bài học với thứ em quan tâm – phim, game, thể thao, du lịch.
- Trước khi bỏ một môn vì chán, thử đổi cách học môn đó đã.
- Chọn một môn và đi sâu trong ba tháng. Em cần trải nghiệm việc đi tới cùng.

GỢI Ý THEO ĐỘ TUỔI – THCS & THPT

Phiên học ngắn khoảng 25 phút, đổi môn xen kẽ. Gắn bài học với thực tế, dự án, chuyến đi để con thấy ý nghĩa.

KHI VIỆC HỌC THẤY NẶNG

Hầu như bạn học sinh nào cũng có lúc thấy nặng: sợ thi, sợ điểm kém, sợ bố mẹ buồn, sợ thua bạn bè. Cảm giác đó rất bình thường và gần như ai cũng trải qua, dù nhìn bên ngoài không ai nói ra.

NHỮNG ĐIỀU HOÀN TOÀN BÌNH THƯỜNG

- Hồi hộp trước kỳ thi là phản ứng tự nhiên của cơ thể, nó giúp em tỉnh táo hơn chứ không phải dấu hiệu em kém.
- Có hôm học không vào là chuyện bình thường, không có nghĩa là em không có khả năng.
- So sánh với bạn là thói quen khó bỏ, nhưng mỗi người có nhịp riêng và xuất phát điểm riêng.

NHỮNG VIỆC GIÚP ĐƯỢC THẬT

- Chia bài ôn thành từng phần nhỏ, học xong phần nào đánh dấu phần đó. Nhìn thấy tiến độ làm giảm lo rất nhiều.
- Ngủ đủ quan trọng hơn thức khuya học thêm. Trí nhớ được sắp xếp lại trong lúc ngủ.
- Vận động mỗi ngày, dù chỉ đi bộ 20 phút.
- Nói ra với một người em tin – bố mẹ, thầy cô, anh chị, hoặc một người bạn.

Khi nào cần nói với người lớn

Nếu em thấy buồn hoặc lo kéo dài nhiều tuần, không muốn ăn, không ngủ được, không còn thích những thứ trước đây em thích, hoặc có lúc nghĩ những điều làm em sợ chính mình – hãy nói ngay với bố mẹ, thầy cô, hoặc chuyên viên tâm lý ở trường. Những lúc như vậy em cần một người lớn bên cạnh, và việc tìm người giúp là một quyết định đúng đắn và dũng cảm.

DÀNH CHO CHA MẸ VÀ THẦY CÔ

Phần này viết cho người lớn đang đồng hành cùng em. Con số chủ đạo không nói con giỏi hay kém – nó nói con vận hành theo kiểu nào, và biết điều đó giúp người lớn đỡ mất công đi đường vòng.

Xin lưu ý một điều quan trọng: đừng dùng những trang này để dán nhãn cho con. Trẻ tin lời người lớn nói về mình, và một cái nhãn gắn sớm có thể theo con rất lâu. Hãy dùng nó như gợi ý để thử, rồi quan sát xem con phản ứng thế nào.

ĐIỀU CON CẦN NHẤT

- Được đổi chỗ, đổi cách học
- Được trải nghiệm thực tế
- Có khoảng tự do trong ngày

ĐIỀU NÊN TRÁNH

- Bắt ngồi yên quá lâu
- Lịch học kín mít không có khoảng trống
- Cấm đoán quá nhiều

MỘT CÂU NÓI HIỆU QUẢ VỚI CON SỐ NÀY

"Con thử cách khác xem sao, miễn là xong việc."

Nếu con có dấu hiệu buồn hoặc lo kéo dài nhiều tuần, thay đổi rõ về ăn ngủ, rút khỏi bạn bè, hoặc mất hứng thú với những thứ trước đây con thích, hãy đưa con tới gặp chuyên viên tâm lý học đường hoặc bác sĩ. Đó là việc nên làm sớm, không phải chuyện phải giấu.

LỘ TRÌNH 90 NGÀY

ĐỌC XONG RỒI LÀM GÌ?

Một bản báo cáo chỉ có giá trị khi nó đổi được điều gì đó trong cách bạn sống. Phần này biến những trang trước thành việc làm được, chia thành ba chặng ba mươi ngày.

Nguyên tắc: tháng đầu chỉ quan sát, chưa sửa gì. Tháng hai sửa đúng một điểm. Tháng ba mở rộng. Lý do không ôm nhiều cùng lúc rất đơn giản – đổi một thói quen đã khó, đổi năm thói quen cùng lúc thì gần như chắc chắn thất bại.

Hãy đặt lịch nhắc ngày thứ ba mươi, sáu mươi và chín mươi ngay bây giờ, trước khi bạn gấp cuốn này lại.

TUẦN 1 – 4 Nhìn rõ mình đang học thế nào

- Mỗi tối ghi hai dòng: hôm nay học được gì, và lúc nào em tập trung nhất.
- Thử ba cách học khác nhau cho cùng một môn và xem cách nào vào nhất.
- Chưa cần đổi gì cả. Tháng này chỉ để quan sát.

TUẦN 5 – 8 Sửa đúng một thói quen

- Chọn một thói quen gây tốn thời gian nhất của em – thường là điện thoại.
- Đặt một quy tắc nhỏ và dễ giữ, ví dụ để điện thoại ở phòng khác khi học.
- Gắn giờ học vào một mốc cố định trong ngày để nó thành thói quen.
- Nói cho bố mẹ hoặc một người bạn biết, nhờ họ nhắc.

TUẦN 9 – 12 Mở rộng

- Giữ thói quen cũ, thêm một việc mới từ phần gợi ý cách học của em.
- Chọn một môn em yếu và dành thêm 20 phút mỗi ngày cho nó.
- Nhìn lại ba tháng: viết ra ba điều đã khá lên, dù nhỏ.
- Đặt mục tiêu cho ba tháng tiếp theo, cụ thể tới mức đo được.

RIÊNG CHO BẠN

- Món nợ bài học của bạn là số 2, 6. Trong chặng ngày 61–90, hãy chọn một việc từ phần "việc nên làm" của số 2 và làm đều.
- Biểu đồ của bạn không có mũi tên trống, nên chặng ngày 31–60 hãy dành cho thói quen gây tổn kém nhất mà bạn ghi được trong tháng đầu.
- Năm nay là năm cá nhân số 22 của em – xem lại phần Năm cá nhân để biết năm nay hợp để bắt đầu hay hợp để củng cố.
- Dán ba mốc tuần 4, tuần 8 và tuần 12 lên góc học tập, và nhờ bố mẹ nhắc.

LỜI CẢM ƠN

Vậy là chúng ta đã đi hết cuốn bản đồ này cùng nhau.

Điều chúng tôi mong nhất không phải là bạn tin vào những con số, mà là bạn dành được một buổi ngồi xuống nghĩ về chính mình – điều mà cuộc sống bận rộn hiếm khi cho phép. Nếu cuốn báo cáo này làm được việc đó, nó đã hoàn thành nhiệm vụ.

Hãy giữ nó lại và đọc lại sau một năm. Bạn sẽ thấy có những đoạn trước đây đọc thấy xa lạ, giờ lại thấy đúng, vì bạn đã đi thêm một quãng đường.

Cảm ơn bạn đã tin tưởng. Chúc bạn và gia đình mạnh khỏe, bình an và đi đúng con đường của mình.

RON SOHO · THAYTRO.VN

Thần số học là công cụ tham khảo để hiểu bản thân, không phải lời tiên tri và không thay thế đánh giá của thầy cô, bác sĩ hay chuyên gia.